

Strażak

541101

Inna nazwa zawodu: pożarnik, ratownik

Zadania i czynności

Ostatnia aktualizacja - 09.2009 r.

ZADANIA I CZYNNOŚCI ROBOCZE

Głównym celem pracy strażaka jest podejmowanie i wykonanie czynności ratowniczo – gaśniczych podczas różnego rodzaju zdarzeń, do których wzywane są jednostki straży pożarnej. Zdarzeniami tymi mogą być: pożary, klęski żywiołowe, wypadki komunikacyjne, katastrofy budowlane, zdarzenia z udziałem niebezpiecznych środków chemicznych oraz wszelkie inne miejscowe zagrożenia.

W tym zawodzie można wyróżnić m.in., takie stanowiska jak: dowódca zmiany, dowódca sekcji, dowódca zastępu oraz pełnione funkcje np. kierowca czy ratownik. Zadania i czynności na tych stanowiskach są w zasadzie takie same. W wypadku działań ratowniczych w grupie kilkuosobowej działania bardziej niebezpieczne i odpowiedzialne najczęściej wykonuje strażak w funkcji starszego ratownika i ratownika, natomiast działania pomocnicze (np. asekuracja linką ratowniczą, zasilanie wodne) - młodszy ratownik.

Najważniejszym zadaniem stojącym przed strażakiem w czasie akcji ratowniczo – gaśniczej jest ratowanie życia i zdrowia ludzi oraz ich mienia z obiektów zagrożonych pożarem lub innymi niebezpieczeństwami, jak również przeprowadzenie ewakuacji z zagrożonego miejsca.

Jednym z najczęściej wykonywanych zadań przez strażaków jest gaszenie pożarów. Podczas tego rodzaju akcji podstawową czynnością jest podawanie różnych środków gaśniczych (najczęściej wody) na palące się materiały. W zależności od otrzymanego polecenia strażak wykonuje także inne czynności, np. poszukuje dodatkowych źródeł wody potrzebnej do gaszenia.

W wypadku pożaru wysokiego budynku strażacy przeprowadzają ewakuację ludzi z zagrożonych pięter za pomocą drabin lub podnośników pożarniczych. W sytuacji gdy nie ma możliwości ich wykorzystania, działania mogą podjąć ratownicy wysokościowi, którzy posługując się technikami alpinistycznymi docierają i udzielają pomocy w miejscach trudno dostępnych. Mogą to być dachy wysokich budynków, balkony, a także studnie, kominy i kanały podziemne. Czasami w akcjach ratowniczych biorą udział psy ratownicze, które poszukują osób uwięzionych, np. pod gruzami, w tunelach itp.

W zawodzie strażaka oprócz ratowników wysokościowych występują jeszcze trzy inne specjalizacje: techniczna, wodna, ekologiczno – chemiczna. Można je uzyskać na dodatkowych kursach lub szkoleniach. Strażacy specjaliści mają za zadanie, oprócz codziennych obowiązków, wykonywanie czynności z zakresu swojej specjalizacji.

Specjalizację techniczną mają strażacy, do których należy obsługa urządzeń

technicznych przeznaczonych do ratownictwa technicznego w wypadku katastrof transportowych i do ratownictwa ludzi z katastrof budowlanych. Każde takie zdarzenie może spowodować uwięzienie ludzi w zniszczonej konstrukcji pojazdu lub budynku. W celu uwolnienia człowieka ze zmiażdżonego samochodu strażacy ratownicy za pomocą specjalnych urządzeń hydraulicznych bądź pneumatycznych wycinają, podnoszą lub odciągają te elementy pojazdu, w których ofiara jest uwięziona. Te same urządzenia pozwalają również usunąć elementy budowlane utrudniające wydostanie się ludzi. Podczas tego rodzaju katastrof strażacy podnoszą płyty betonowe, przecinają druty zbrojeniowe lub wykonują otwory w ścianach, sufitach i innych elementach.

Strażacy specjalizujący się w ratownictwie wodnym mają za zadanie wyszukiwanie zwłok ludzkich znajdujących się pod wodą, wyciąganie z wody za pomocą sprzętu technicznego zatopionych pojazdów czy maszyn, udzielanie pomocy w wypadku powodzi.

Obszarem działania strażaków specjalistów ratownictwa chemiczno - ekologicznego jest usuwanie zagrożeń powstałych wskutek zdarzeń z udziałem niebezpiecznych środków chemicznych. Podstawową czynnością w czasie tego rodzaju zdarzeń jest identyfikacja substancji niebezpiecznej. Pozwala to na określenie rodzaju niebezpieczeństwa, jakie wywołuje taka substancja oraz sposobu jej neutralizacji lub usunięcia. Następnym etapem działań - jeżeli zachodzi potrzeba - jest ewakuacja zagrożonych osób oraz zabezpieczenie przed dalszym wydobywaniem się substancji niebezpiecznej. Strażacy dokonują tego uszczelniając wyciek lub doraźnie naprawiając proste elementy instalacji. Końcowymi działaniami w tego rodzaju akcjach są neutralizacja bądź usunięcie niebezpiecznej substancji.

Do zadań strażaka należy również sprawdzanie i konserwowanie wyposażenia osobistego i technicznego jednostek ratowniczo - gaśniczych oraz usuwanie prostych usterek. Po każdym użyciu w czasie akcji lub ćwiczeń sprzęt jest dokładnie czyszczony i sprawdza się jego działanie.

Obowiązkiem strażaka jest ciągłe podnoszenie kwalifikacji. Uczestniczy on w szkoleniach w celu doskonalenia zdobytych oraz nabywania nowych umiejętności, a także przyswaja wiadomości na temat zasad postępowania w czasie różnych niebezpiecznych zdarzeń. Strażak jest obowiązany do noszenia w czasie służby przepisowego umundurowania lub odzieży specjalnej, dystynkcji, znaków identyfikacyjnych strażaków i ekwipunku osobistego.